

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 14C/421/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215214853
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jakubová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2016:2215214853.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred samosudkyňou JUDr. Monikou Jakubovou v právnej veci žalobcu: TELERVIS PLUS a. s., so sídlom, 841 04 Bratislava, Staré Grunty 7, IČO: 35 717 769, právne zastúpeného JUDr. Vratislavom Šteffekom, advokátom so sídlom Nám. Martina Benku 6, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: V. N., L.. XX.S. XXXX, J. XXX XX P. Č.. XX, o zaplatenie 1.166,50 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 455,95 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 455,95 eur od 31.marca 2014 až do zaplatenia, pričom sa mu povoľuje splácať uvedený dlh v mesačných splátkach po 50 eur, vždy k 20.dňu toho ktorého mesiaca na číslo účtu vedeného v Poštovej banke a.s.: IBAN: D. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, J.; G., E.: XXXXXXXXXX, s tým, že omeškaním čo i len jednej splátky sa stáva zročný celý zvyšný dlh.

Vo zvyšku súd žalobu zamietla.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 14.augusta 2015 sa žalobca domáhal rozhodnutia súdu, ktorým by bol žalovaný zaviazaný k zaplateniu istiny vo výške 1166,50 eur s príslušenstvom. Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 19.septembra 2013 č. XXXXXXXXXX poskytol žalovanému úver vo výške 900 eur za odplatu 342 eur a žalovaný sa zaviazal uhradiť mu čiastku 1.242 eur v 13 mesačných splátkach, a to v prvých troch mesačných splátkach vo výške 4,50 eur a ďalej v pravidelných desiatich mesačných splátkach vo výške 122,85 eur. Prvá splátka bola splatná 10.deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30.deň po splatnosti prechádzajúcej splátky, pričom po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky je veriteľ oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi. Žalovaný uhradil len 75,50 eur, pričom posledná úhrada v sume 62 eur bola vykonaná 14.decembra 2013. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania so splatením úveru, žalobca v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka zosplatnil celý úver. Žalobcom uplatnená suma 1166,50 eur predstavuje rozdiel medzi sumou 1242 eur a čiastkou 75,50 eur, ktorú žalovaný do podania žaloby zaplatil. Žalobca si okrem istiny uplatňuje úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1155,50 eur od 31.marca 2014 do zaplatenia ako aj náhradu trov konania.

Súd žalobu podľa § 79 ods. 4 O. s. p. spolu s procesnými poučeniami vrátane ustanovenia § 120 ods. 4 O.s.p. doručil žalovanému (dňa 30.decembra 2015, č.l. 11), zároveň ho vyzval, aby sa k veci v lehote 15 dní písomne vyjadril.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a pripojenými listinnými dôkazmi, najmä Zmluvou o spotrebiteľskom úvere Kešovka č. XXXXXXXXXX z 19.septembra 2013 (č.l. 5), predžalobnou upomienkou, Oznamením o zosplatnení záväzku z 3.apríla 2014 (č.l. 8), splátkovým kalendárom, zmluvou o poskytovaní domáceho servisu z 19.septembra 2013, úrokovými mierami úverov zo stránky Národnej banky Slovenska, ako aj výsluchom žalovaného a ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 19.septembra 2013, ktorá je na formulárovom tlačive žalobcu, označenom aj ako KEŠOVKA, vyplýva, že žalobca sa zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 900,- eur s úrokom 20 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a vo výške 14 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Podľa uvedeného tlačiva si za poskytnutie úveru mal žalobca účtovať odmenu vo výške 18 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. RPMN pri splatnosti úveru 13 mesiacov je vo výške 67,70%. Podľa zmluvy sa žalovaný ako dlžník zaviazal zaplatiť istinu vo výške 900,- eur a odplatu vo výške 342,- eur, a tak celková dlžná suma na úhradu bola vo výške 1242,- eur, ktorú mal žalovaný uhradiť 13. mesačnými splátkami, a to prvé tri splátky po 4,50 eur a nasledujúcich 10 splátok po 122,85 eur. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzatvorení zmluvy a každá ďalšia splátka bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom doporučený termín úhrady bol 17. deň v mesiaci. Priemerná RPMN ku dňa podpisu zmluvy, pri splatnosti 13 mesiacov, bola vo výške 46,06 %. Podľa bodu 3 Obchodných podmienok pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej istiny, pričom zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania. Po dohode zmluvných strán je dlžník/spoludlžník povinný uhradiť paušálnu náhradu nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky vo výške 20 % z poskytnutej istiny, najmenej 67,-eur, ktorá po dohode zmluvných strán nepodlieha vyúčtovaniu.

Ďalej žalovaný a žalobca, tým istým dňom, dňa 19.septembra 2013 uzatvorili medzi inými aj zmluvu o poskytovaní domáceho servisu ako konzultačných a nadštandardných službách spočívajúcich v starostlivosti o dlžníka v súvislosti s úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXX zo dňa 19.septembra 2013. Za poskytovanie tejto doplnkovej služby mal žalovaný zaplatiť odmenu 368,55 eur, ktorú mal splatiť v 3 mesačných splátkach po 122,85 eur (tiež vo výške splátky úveru), ktoré boli splatné spolu so splátkami úveru.

Žalobca predžalobnou upomienkou zo 6.februára 2014 vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 1.166,50 eur do 5 dní od obdržania výzvy v hotovosti obchodnému zástupcovi, resp. do pokladne spoločnosti, resp. na špecifikovaný bankový účet, pričom ho súčasne v súlade s § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka upozornil, že po márnom uplynutí 15-dňovej lehoty bude žiadať zaplatenie celej pohľadávky so zmluvne dojednanými sankciami.

Prípisom z 3.apríla 2014 žalobca žalovanému oznámil zosplatnenie úveru (spätne) k 30.marcu 2014 z dôvodu omeškania, pričom ho vyzval na úhradu sumy 1.376,20 eur.

Z výsluchu žalovaného súd zistil, že volal na inzerát, potreboval peniaze, následne ho navštívila pani Csibová, s ktorou spísali farebné zmluvy. Na druhý alebo na tretí deň doniesla peniaze, z ktorých hneď strhla splátku. Potom ho každý mesiac navštevovala pre peniaze na splátky. Dodal, že ho nikto neoboznamoval s obsahom zmluvy ani obchodnými podmienkami ani so zmluvou o poskytovaní domáceho servisu. Mal len podpísať. Podľa neho malby splatiť ešte cca 400 eur. Tiež súdu vysvetli svoju ťaživú sociálnu situáciu a požiadal súd o splátky.

Zo splátkového kalendára k zmluve č. XXXXXXXXXX je zrejmé, že na ľavej strane knižky sa evidoval domáci servis s počtom splátok 3 v sume splátky po 122,85 eur, pričom žalovaný zaplatil sumu celkom vo výške 368,55 eur; pričom dňa 19.septembra 2013 (dňom podpisu zmluvy) bola vybratá čiastka 122,85 eur. Na pravej strane knižky sa evidovalo splácanie úveru, kde 19.septembra (dňom podpisu zmluvy) bola vybratá čiastka 4,50 eur, pričom žalovaný zaplatil sumu celkom vo výške 75,50 eur.

V danom prípade súd sa predovšetkým zaoberal náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keďže uvedenú zmluvu je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom v znení účinnom od 10.6.2013).

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom

je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods. 8 Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

Podľa § 2 písm. a), b) a c) Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, v rámci svojej podnikateľskej činnosti, s výnimkou banky, pobočky zahraničnej banky a finančnej inštitúcie podľa osobitného predpisu, okrem takej finančnej inštitúcie, ktorej nebolo udelené povolenie na činnosť Národnou bankou Slovenska.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 9 ods. 6 Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

I keď sporná zmluva o úvere predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), je zrejme, že predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaného je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka).

Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka, a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Preto na právny vzťah žalobcu a žalovaného založený zmluvou o úvere aplikoval súd ustanovenia Občianskeho zákonníka (týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv) a ustanovenia Obchodného zákonníka (čo sa týka konkrétnych práv a povinností). Ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy) je potrebné vykladať v súlade s obsahom smernice 93/13/EHS v zmysle princípu tzv. nepriameho účinku smernice, podľa ktorého súd je povinný vykladať vnútroštátne právo v súlade s cieľmi, ktoré boli sledované touto smernicou - táto sa nevzťahuje len na zmluvy podľa Občianskeho zákonníka (ako to vyplýva z uvedeného § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ale na všetky zmluvy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ.

Uzavretú zmluvu súd zároveň podriadil aj pod právny režim zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia spornej zmluvy, nakoľko spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona považuje (o.i.) aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru (§ 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch). Pokiaľ ide o spornú zmluvu, žalovaný má s poukazom na § 2 písm. a) citovaného zákona postavenie spotrebiteľa, keďže pri jej uzavretí nekonal v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a žalobca má s poukazom na § 2 písm. b) citovaného zákona postavenie veriteľa, keďže do právneho vzťahu so žalovaným vstupoval ako právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Súd mal za preukázané, že medzi spoločnosťou žalobcu a žalovaným bola dňa 19. septembra 2013 uzavretá zmluva o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 900 eur, pri cene úveru vo výške 342,- eur s tým, že žalovaný mal poskytnutý úver splatiť 13. mesačnými splátkami, a to počnúc 10. dňom po uzavretí zmluvy, pričom každá ďalšia splátka bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom žalobca odporučil ako termín úhrady 17. deň v mesiaci. Prvé tri splátky mali byť uhradené vo výške po 4,50 eur mesačne a nasledujúcich 10 splátok po 122,85 eur mesačne.

Pokiaľ ide o obligatórnu náležitosť, ktorá je uvedená pod písm. f) túto nie je možné nahradiť určením počtu splátok. Počet splátok (okrem iných náležitostí) je totiž ďalšou obligatórnou náležitosťou zmluvy, ktorá je uvedená pod písm. k/. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. k/, kde sa uvádza aj počet splátok. Obe tieto náležitosti teda nie je možné stotožniť a iný výklad než ten, že termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo, neprichádza do úvahy. Nepochybne tento údaj v predmetnej zmluve chýba. V zmluve však chýba aj ďalšia obligatórna náležitosť, ktorá je zakotvená pod písm. k/ vyššie citovaného zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Je potrebné zdôrazniť, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti.

Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6. augusta 2013.

V predmetnej zmluve chýbajú obligatórne náležitosti, čo spôsobuje dôsledok uvedený v § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. spočívajúci v tom, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa opäť v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (od 10.6.2013 do 31.1.2014) nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona obchodná praktika sa považuje za nekalú ak a/ je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti b/ podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výroku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktoré mu je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

Podľa § 7 ods. 4 citovaného zákona za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9.

Podľa § 8 ods. 3 citovaného zákona obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Odbornou starostlivosťou v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z. sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti.

Podľa § 4 ods. 8 citovaného zákona predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Pokiaľ ide o termíny splatnosti dojednaných splátok, táto je v zmluve dojednaná v čl. II, pričom v tejto časti sa konštatuje, že prvá splátka je splatná na 10.deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia je splatná na 30.deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. V ďalšej časti sa uvádza, že doporučený termín úhrady splátok je 17.deň v mesiaci. Toto ustanovenie, pokiaľ ide o splatnosť splátok, je pre bežného spotrebiteľa nezrozumiteľné a zmatečné, pretože nejednoznačne a zložito určuje termíny splatnosti jednotlivých splátok, keďže na základe takéhoto ustanovenia je bežný spotrebiteľ odkázaný sám si vypočítavať splatnosti jednotlivých splátok. Čím zložitejšie je ustanovená splatnosť každej jednej splátky, tým vyššie je riziko, že dlžník nebude splátky splácať včas, naviac, keď zákon vyslovene vyžaduje, aby boli určito a presne vymedzené jednotlivé termíny splatnosti splátok. Preto súd vyvodil, že na túto časť zmluvy nemožno prihliadať. Navyše aj žalobca, neodvodniac prečo a akým spôsobom dospel k určeniu splatností splátok, v podstate ich súdu ani nevysvetlil, z čoho je evidentné, že takéto zmluvné ustanovenie o splatnosti splátok je skutočne nezrozumiteľné.

Ďalej výška celkovej odplaty, aj keď bola v zmluve uvedená v sume 342,- eur, táto však zahŕňala aj 20 % úrok z úveru, aj odmenu za poskytnutie úveru vo výške 18 %, teda nie je zrejmé v akej výške v jednotlivých splátkach mali byť uhrádzané úroky a odmena.

Uvedené nedostatky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere zákon č. 129/2010 Z.z. v ustanovení § 11 ods.1, písm. b/ sankcionuje tým, že takýto spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Súd považuje za potrebné poukázať na tú skutočnosť, že žalobca v zmluve uvádza okrem úroku aj akúsi odmenu vo výške 18% z istiny a neuvádza za čo táto odmena patrí. Zmluva v tejto časti je preto neurčitá a z toho dôvodu absolútne neplatná s poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navyše opäť takýto postup možno vyhodnotiť ako nepoctivé správanie a nekalú obchodnú praktiku, ktorou žalobca sa snažil vyvolať dojem nízkeho zmluvného úroku. „Odmena“ ako zisk veriteľa, pokiaľ nesúvisí s nejakým iným konkrétnym jeho plnením vo vzťahu k dlžníkovi okrem poskytnutia úveru, predstavuje vo svojej podstate úrok. V danom prípade, ak by sme vychádzali zo záveru, že odmena je len za to, že bol poskytnutý úver, znamená to, že mala byť zahrnutá do úroku a v takomto prípade dohodnutý úrok by predstavoval 38% istiny za dohodnutú dobu 13 mesiacov splatnosti, čo ročne činí 35,07%.

V tejto súvislosti súd zisťoval priemerné úrokové sadzby na internetovej stránke NBS pri spotrebiteľských úveroch v septembri 2013 s dobou splatnosti od 1 do 5 rokov a zistil priemernú úrokovú sadzbu 15,39% p.a. Súdny už vo viacerých svojich rozhodnutiach sa zaoberali platnosťou dohody o úrokoch v úverovej zmluve s ohľadom na korektív zakotvený v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Najvyšší súd SR v rozsudku 5 Cdo 26/2011 zo dňa 26. apríla 2012 uviedol, že neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Najvyšší súd ďalej poukázal na to, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník z takejto situácie poskytoval veriteľovi neprimerané, až úžernícke úroky.

Podľa názoru súdu, pokiaľ dohodnutý úrok predstavuje navýšenie viac ako 100% oproti priemeru bánk, ide o úrok neplatný pre rozpor so zásadou dobrých mravov.

Aj z uvedených dôvodov súd preto vyhodnotil časť úverovej zmluvy, a to v časti dohody o odplate za neplatu s poukazom na § 39 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj § 41 Občianskeho zákonníka.

V tomto konkrétnom prípade sú však pochybnosti o platnosti zmluvy aj pre jej nezhody vôle s prejavom vo vzťahu k základnej náležitosti úverovej zmluvy, t.j. výšky úveru. V prvej časti zmluvy je totiž uvedená výška úveru 900 Eur, ale v ďalšej časti sa žalovaný zaviazal uhradiť istinu 1.242 Eur. Ako už súd uviedol zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná a preto aj tieto povinné náležitosti zmluvy musia byť uvedené v písomnej forme. Aj pri závere o absolútnej neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere s poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka by žalovaný mal žalobcovi vrátiť len skutočné plnenie, ktoré od žalobcu dostal s poukazom na § 457 Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na výpoveď žalovaného, ako aj na zistenú skutočnosť, súd dospel k záveru, že žalobca poskytol žalovanému úver len vo výške 701,02 Eur (900 - 198,98). Žalovaný teda uhradil deň uzavretia zmluvy 198,98 eur, z toho 9 eur (4,50 + 4,50) na úver, a 189,98 eur (122,85 + 67,13) ako poplatok za tzv. domáci servis, na ktorý však žalobca nemal nárok, keďže ako to už súd uviedol úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Totiž súd zastáva názor, že takáto osobitná dohoda ohľadom tzv. domáceho servisu, je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ v návaznosti na § 3 ods. 1. Je totiž neúnosné, aby pri úvere 900 eur bola vyše 1/3 poskytnutého úveru určená ako poplatok za službu : inkasovanie splátok. Navyše tieto náklady mali byť zahrnuté do RPMN podľa § 2 písm. g/ Zákona č. 129/2010 Z.z., čo nepochybne nebolo urobené a to opäť súd viedlo k aplikácii § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z.

Žalobca teda neoprávnene zo sumy úveru vrazil aj spomínaný poplatok 189,98 Eur, teda úver sa reálne ponížil o túto sumu. Z vyššie uvedených dôvodov súd ustálil dlh žalovaného voči žalobcovi nasledovne: z 900 eur (úverovej istiny) mínus 198,98 eur (zrazené hneď pri vyplatení úveru) mínus 178,57 eur (za tzv. domáci servis 55,72 eur + 122,85 eur) mínus 66,50 eur (započítané na splátky 4,50 eur + 62 eur); teda reálne bola vyplatená hotovosť k rukám žalovaného vo výške 701,02 eur. Následne žalovaný zaplatil dňa 22. októbra 2013 sumu 55,72 eur, dňa 18. novembra 2013 sumu 127,35 eur (122,85 eur + 4,50 eur) a dňa 14. decembra 2013 sumu 62 eur. A teda žalovaný ostal dlžný so sumou 455,95 eur. Preto žalobe súd vyhovel len v tejto časti a vo zvyšku ju ako nedôvodnú zamietol z vyššie uvedených dôvodov.

Súd vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere skúmal zároveň aj platnosť dojednaní povinnosti žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu a paušálnu náhradu nákladov. Je zrejmé, že formulár obchodných podmienok na rube zmluvy, ktorý v bode 3. upravuje oprávnenie veriteľa - žalobcu požadovať od dlžníka/spoludlžníka zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej istiny, pričom zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania a upravuje povinnosť dlžníka uhradiť paušálnu náhradu nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky vo výške 20 % z poskytnutého úveru, najmenej však 67,-eur, bol žalobcom pripravený vopred. Žalobca individuálnosť dohody o zmluvnej pokute a paušálnej náhrade nákladov a ich výškach vo formulárovom tlačive nepreukázal. S poukazom na § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, je aj v tejto spotrebiteľskej veci predpísaná zákonná domnienka, že zmluvné dojednanie dohodnuté medzi

žalobcom ako dodávateľom a žalovanou ako spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané, pokiaľ dodávateľ nepreukáže opak. Žalobca v danom prípade opak nepreukázal, a tak súd konštatuje, že žalovaný štandardný formulár žalobcu, ako dodávateľa v spotrebiteľských zmluvách, podpísal dňa 19.septembra 2013 bez možnosti ovplyvniť vopred pripravený text na predtlačí štandardného formulára žalobcu s vopred určenými podrobnými podmienkami a nemožnosťou ich zmeny žalovanou, čo nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Z činnosti súdu je známe, že žalobca podmienku, na základe ktorej je spotrebiteľ povinný zaplatiť zmluvnú pokutu a paušálnu náhradu nákladov používa vo všetkých Obchodných podmienkach zmlúv o úvere uzavretých so spotrebiteľmi. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd zmluvné dojednanie o povinnosti spotrebiteľa (žalovaného) zaplatiť zmluvnú pokutu a paušálnu náhradu nákladov považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, ktorá je s poukazom na § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatnou ako celok, preto je vylúčené prípadné moderovanie zmluvnej pokuty podľa ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka, ktoré nadobudlo účinnosť od 1.1.2008.

Žalobca sa domáhal aj zaplata úroku z omeškania v sadzbe 5,25 % ročne zo sumy 1166,50 eur od 31.marca 2014 až do zaplata. Žalobca si právo podľa § 565 OZ, teda predčasné zosplatnenie úveru pre omeškanie s úhradou splátok, uplatnil voči žalovanému prípisom odoslaným žalovanému dňa 3.apríla 2014, v ktorom oznamoval žalovanému zosplatnenie úveru späťne k 30.marca 2014 a nasledujúcim dňom sa žalovaný mal dostať do omeškania.

Žalovaný sa skutočne dostal do omeškania so splácaním úveru a bol v omeškaní dlhšom ako tri mesiace minimálne už so štvrtou splátkou, a následne s každou ďalšou splátkou. Žalobca tak mal právo po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, s ktorej úhradou bol žalovaný v omeškaní, žiadať vrátenie celej dlžnej sumy. Žalobca oznámenie o zosplatnení celého záväzku zaslal žalovanej listom dňa 3.apríla 2014, v ktorom žalovanému oznámil, že úver sa stal splatným dňa 30.marca 2014. Prvým dňom omeškania žalovaného s úhradou dlžnej sumy tak bolo od 31.marca 2014, od ktorého súd priznal žalobcovi úrok z omeškania v zákonnej výške, keď v prvý deň omeškania bola základná úroková sadzba ECB 0,25 % a táto sa v zmysle citovaného nariadenia pre účely úroku z omeškania zvyšuje o 5 percentuálnych bodov. Žalobcovi tak patrí úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne.

Z uvedených dôvodov vyhovel súd návrhu iba v časti nezaplata istiny a úroku z omeškania, vo zvyšku ho zamietol s poukazom na zistený skutočný dlh na úvere ako aj na to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 160 ods. 1 OSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu alebo určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí.

Súd zohľadnil aj vyjadrenie žalovaného, ktorý požiadal súd o povolenie splátok. Vzhľadom na tieto skutočnosti, postupujúc v intenciách ustanovenia § 160 ods. 1 O.s.p., súd povolil žalovanému splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach po 50 eur mesačne v termínoch ako je uvedené vo výroku s tým, že omeškaním splnenia čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého zvyšného plnenia. Výšku splátky 50 eur súd považuje za primeranú k výške priznanej pohľadávky a zároveň má súd za to, že povolením splácania dlhu v splátkach nebudú ohrozené, a to vzhľadom na osobu žalobcu a výšku priznanej sumy, jeho práva. Z uvedených dôvodov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Podľa ods. 2, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., keď po procesnej stránke bol vo väčšom rozsahu úspešný žalovaný avšak nakoľko mu žiadne trovy nevznikli, súd mu ich ani nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok).